

SLOVENSKEGA NARODA

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUČNIKOVA ULICA 8. — TELEFONI: 21-22, 22-23, 23-24, 24-25 in 25-26. — Zbiranje vseh dan opoldne. Mesecna naročnina 6.— L. in izdajstvo: 14.50 L.

IZKljučNO RASTOPETIVO na oglaševanje in izdajstvo ima
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Cinque giorni di battaglia in Marmarica

50 carri armati fuori combattimento sul settore di Tobruk
La IV. brigata corazzata inglese annientata — Resistenza a Sollum — 27 aerei nemici abbattuti

Il Quartiere Generale delle Forze Armate comunica in data di 24 novembre il seguente bollettino di guerra n. 540:

Anche ieri, quinta giornata della grande battaglia di Marmarica la lotta tra le forze italo-tedesche e quelle britanniche non ha avuto sosta dal mattino alla sera. Accaniti combattimenti terrestri e aerei si sono rinnovati nel vasto quadrilatero deserto Tobruk — Bir El Gobi — Sidi Omar — Sollum.

Altre sortite dalla piazzaforte di Tobruk tentate dal nemico con largo impiego di mezzi corazzati e blindate sono state validamente contrastate dalle nostre fanterie e artiglierie, in stretta cooperazione con reparti germanici. Su questo settore, dove il nemico ha riportato gravi perdite umane, sono stati già messi fuori combattimento non meno di 50 carri armati nonché altri mezzi blindati. A sud e a sud est della piazzaforte, divisioni italiane in unione con unità corazzate germaniche e col concorso di reparti aerei dell'asse hanno rotto notevoli forze meccanizzate nemiche distruggendo e danneggiando gravemente molti carri e automezzi di vario tipo. Sono stati catturati prigionieri e inflitte perdite rilevanti.

Ad occidente di Sollum, nei combattimenti sostenuti nei giorni 22 e 23 contro le forze corazzate nemiche, i britannici, hanno subito notevoli perdite. Alcune loro unità sono state fortemente logorate o completamente distrutte, come è avvenuto per la quarta brigata corazzata il cui comandante generale Sperling è stato fatto prigioniero.

Sul fronte di Sollum dove dal pomeriggio del 22 la divisione »Savona« è fortemente impegnata da forze nemiche appoggiate da intenso fuoco di artiglieria e sostenute da unità motorizzate e aeree, gli attacchi e contrattacchi si sono alternati senza tregua. Numerosi mezzi corazzati nemici sono già stati distrutti e inutilizzati e molte perdite sono state causate all'attaccante da nostre truppe che tenacemente resistono.

Le batterie contraeree della divisione hanno abbattuto in fiamme due velivoli avversari.

In numerosi combattimenti aerei risentiti già abbattuti dalla caccia tedesca dieci apparecchi nemici. I nostri cacciatori ne hanno abbattuti in fiamme quattordici e mitragliati efficacemente parecchi altri.

La colonna motorizzata britannica »Princess of Wales« ha attaccato a nord dell'oasi di Gialo. Il presidio è stato sopraffatto dopo essersi strenuamente difeso ed avere inflitto perdite al nemico.

In Africa Orientale sul fronte di Gondar, azioni locali di nostri reparti avanzati e efficaci tiri delle artiglierie della piazza. La nostra caccia ha mitragliato accampamenti nemici a sud di Azosa.

Ad ovest di Marsa Matruh un grosso piroscafo nemico scortato da quattro cacciatorpediniere e da aviazione è stato colpito con due siluri da nostri aerosiluranti, che hanno anche abbattuto un velivolo e sono rientrati alla base benché gravemente danneggiati. Il piroscafo si è arrestato sbucando. Ad occidente di Tobruk è stato catturato un motovelivolo inglese armato, con il relativo equipaggio.

Pet dni borb v Marmariki

50 tankov izločenih iz borbe na tobruškem odseku — 4. angleška oklopna brigada uničena — Odpor v Sollumu — 27 sovražnih letal sestreljenih

Glavni stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja 24. novembra naslednje vojno poročilo št. 540:

Tudi včeraj, peti dan velike bitke v Marmariki, se je borba med italijansko-nemškimi in britanskimi silami nadaljevala brez prestopa od jutra do večera; srdite borbe na kopnem in v zraku so se neprestano ponavljale na velikem puščavskem četverkotu Tobruk — Bir El Gobi — Sidi Omar — Sollum. Nove izgube sovražnika iz tobruške trdnjave, ki so bili izvršeni z veliko uporabo oklopnih in motoriziranih sredstev, sta naša pehota in topništvo v temnem sodelovanju s nemškimi oddelki uspešno zadržali. V tem odseku, kjer je sovražnik utrpel velike človeške izgube, je bilo izločenih iz borbe najmanj 50 tankov ter drugih oklopnih vozil. Na jugu in jugovzhodu trdnjave so italijanske divizije, povezane s nemškimi motoriziranimi oddelki, ter ob sodelovanju letalskih oddelkov uničile znatne mehanizirane sovražne sile, pri čemer so uničile in težko poškodovale mnogo tankov in avtomobilskih sredstev raznega tipa; zajeti so bili ujetniki in pridobljene sovražniške hude izgube.

Zapadno od Solluma so Angličani v spopadih v dneh 22. in 23. t. m. z nasprotnimi motoriziranimi silami utrpeli velike izgube; nekatere oddelke so bile močno prizadete ali popolnoma uničene, kakor se je n. pr. zgodilo s četrto motorizirano brigado, katere poveljnik general Sperling je prišel v ujetništvo.

Na bojišču pri Sollumu, kjer je od popoldne 22. t. m. divizija »Savona« močno zapostavljena sprito delovanje sovražnih sil, ki jih podpira silovit topniški ogenj, a jim pomagajo tudi motorizirane in letalske oddelke, so se napadi in protinapadi menjavali brez prestopa; številna mehanizirana sovražna sredstva so bila že uničena ali izločena iz borbe in mnogo izgub so napadale povzročile naše čete, ki se trdno branijo.

Protiletalske baterije te divizije so sestrelile v plamenih dve sovražni letali. V številnih zračnih bitkah so nemški lovci dosegli sestreliti že 10 sovražnih letal. Naši lovci pa so jih v plamenih sestrelili 14 ter uspešno obstrelili s strojnimi več drugih.

Prva faza marmariške bitke

Junaški odpor divizije Ariete — Najhujše izgube nasprotnika v borbi na drugih odsekih bojišča

Z bojišča v Marmariki, 25. nov. s. V prvih dneh marmariške bitke so bili napori večjega dela napadajočih Angležev osredotočeni na odsek naše oklopne divizije Ariete. Glavni pogoj za uspeh pričetega angleškega manevra je bil padec odseka te divizije. Zato je morala divizija vzdržati glavno težjo sovražno ofenzivo. Divizija je se junaki izkazala in je čudovito vzdržala silen pričetni sunek in hrabro odbila vse nadaljnje napade. Ohranila je toliko moči, da je v protinapadih prizadejala sovražniku najtežje izgube. Junaška divizija je uničila ali zaplenila nič manj kot 300 motornih vozil in ujela več sto ljudi. Odpor in reakcija divizije Ariete, na katero Angleži niso bili pripravljeni, sta prekržila angleške načrte. Nasprotniki so bili zbežani, ko so bili njih tanki uničeni ali izločeni iz borbe.

Angleško priznanje

Rim, 25. nov. s. Po tolikšnem propagandnem vrisku, češ da bodo naše sile premagane v najkrajšem času, po Churchillu v dveh urah, se je ton angleške propagande spremenil. Predvčerajšnjim je v Reuterjevih poročilih iz Kaira s stisnjenimi zobji zatrdjevalo, da Italijani še niso premagani, ker ne kažejo znakov panike. V včerajšnjem komunikatu angleškega generalnega štaba, ki je bil objavljen v Kairu, se priznava, da se bje borba z največjo odločnostjo na obeh straneh. Iz drugih sovražnih virov so se čula priznanja, da velika bitka še daleč ni končana. Londonski radio je včeraj ob 13. trdil, da je bil položaj zmeden in da so italijanske oklopne čete ojačile odpor, ob 18. pa je izjavil, da ni mogoče napovedati izida bitke. Reči se more samo, da se borimo z največjo odločnostjo in da se prav tako bori tudi sovražnik.

Angleški obveščevalna služba je objavila komentar o bojih v vzhodni Afriki in med drugim poročala tudi o izgubah tankov in oklopnih avtomobilov, ki naj bi bile precejšnje. Enako priznava, da je angleško letalstvo v Libiji doseglo izgubilo 24 letal.

Angleški ujetniki so odkrito izrazili občudovanje za naše tankovske oddelke. Sovražnik je več dni obnavljal napade in vrgele v boj nova oklopna sredstva in tanke, toda prodor mu ni uspel. Naši ljudje so se valj v bitko z največjo vneto. Tankovski oddelki se niso mogli brzditi in so hoteli vedno znova v borbo. Mnogo ranjenih vojakov, ni hotelo zapustiti svojih postojank, dokler borba ni bila končana ali dokler jih niso s silo odneali. V tej bitki so se ponovno uveljavile velike sposobnosti italijanskega vojaka.

Ker niso mogli prodreti v črte divizije Ariete, so se Angleži pognali proti odsekom drugih italijanskih in nemških divizij. Srdite borbe so se razvile zlasti v vzhodnem delu Marmarike. Kljub velikim naporom sovražnik ni dosegel zaželenih uspehov in

Obletnica pakta proti kominterni

Berlinski sestanek zastopnikov mladih narodov bo položil ideološke temelje novega reda v borbi proti boljševizmu, židovstvu in angleški plutokraciji

Berlin, 25. nov. s. Nemška polslužbena agencija je objavila naslednji komunikat: V zvezi z obletnico pakta proti kominterni se 24. in 25. novembra zbere v Berlinu mnogo državnikov sil, ki sodelujejo v borbi proti boljševizmu, da potrdijo svojo voljo za nadaljnjo borbo proti svetovnemu boljševizmu. Zborovanje državnikov se bo pričelo v terek v okviru posebne uradne svečanosti.

Berlin, 25. nov. s. V berlinskih političnih krogih naglašajo danes z velikim zadovoljstvom zgodovinski pomen, ki ga bo imel jutrišnji berlinski sestanek delegacij devetih držav z vseh delov sveta, ki bodo ponovno poudarile enotno ideologijo, ki se pravkar uveljavlja med narodi v borbi proti svetovnemu boljševizmu. Obnova pakta proti kominterni, ki je bil sklenjen pred petimi leti in ki se mu pozneje pridruže Španija, Madžarska in Mandžurija pa bi moral z jutrišnjim dnem zapesti, daje vsem narodom, ki sodelujejo v borbi proti Sovjetski Rusiji, priložnost, da ponovno proglase in potrdne ne le skupnost svojih interesov nasproti tujemu imperilizmu, marveč tudi solidarnost v svojih namelih in načrtih glede socialnih, gospodarskih in duhovnih problemov, ki jih bo treba rešiti v okviru novega reda.

Prihod državnikov

Berlin, 25. nov. s. Včeraj zjutraj je prišel v Berlin zunanji minister grof Galeazzo Ciano, ki bo zastopal Italijo na sestanku državnikov sil, ki sodelujejo v borbi proti boljševizmu. V njegovem spremstvu so visoki funkcionarji zunanje ministrstva. Z istim vlakom se je pripeljal tudi nemški veleposlanik von Mackensen.

Na železniški postaji, ki je bila okrašena z italijanskimi in nemškimi zastavami so italijanskega zunanje ministra sprejeli nemški zunanji minister von Ribbentrop, gospodarski minister dr. Funk, državni podtajnik zunanje ministrstva Wörmann ter pooblaščen ministri dr. Clodius, Wiedel in Heilmann. Ob zunanja ministra sta se nad vse tople pozdravila in si izmenjala izraze iskrenega prijateljstva. Na postaji so bili tudi veleposlanik Alferi, vsi funkcionarji italijanskega veleposlaništva, zastopniki fašistične organizacije in množica višjih funkcionarjev raznih nemških ministrstev, ki so italijanskemu ministru priredili navdušen sprejem. Četa vojakov z zastavo in godbo je na trgu pred postajo izkazala italijanske

mu državniku vojaške časti, množice ljudi pa so mu navdušeno vzklikale. Zunanji minister von Ribbentrop je grofa Ciano pospremil do palače, v kateri se je nastanil.

Včeraj popoldne sta prispela v Berlin tudi madžarski predsednik in zunanji minister Barossy ter hrvatski zunanji minister Lorković s svojimi spremstvi. Na anhaltski postaji, ki je bila okrašena z zastavami držav, ki jih veže pakt proti kominterni, je oba državnika sprejel nemški zunanji minister v družbi uglednih zastopnikov civilnih in vojaških oblasti ter narodno-socialistične stranke.

Za novi svetovni red

Programske točke berlinskih antikominternskih dni

Rim, 25. nov. s. Sestanek zastopnikov narodov, ki se bore proti boljševizmu ni treba smatrati za nekako splošno mobilizacijo najboljših evropskih sil za obrambo kontinenta pred boljševizmi in pred protievropejskimi silami, ki so z njimi zvezane. Odkritja o ogromni obožovitvi boljševikov, da bi se z njimi na Evropo, in anglo-ameriška odločitev o pomoči boljševizmu pri njegovem osvajanju načrta, so v Evropi izzvala nujno kontinentalno solidarnost pred skupno zastavo. Berlinski sestanek je zgodovinskega pomena. V glavnih mestih osnih držav opozarjajo v tej zvezi na sledeče bistvene točke sestanka:

1. Berlinski sestanek se opira na ideološko in duhovno osnovo in predstavlja enega izmed temeljev novega svetovnega reda, ki bo izrazil protiboljševiški.

2. Po zmagah na vzhodnem bojišču je odstranjena vojaška nevarnost, treba pa je likvidirati boljševikom naklonjena gibanja in prevratne klice, ki so jih mednarodno židovstvo ali intrige anglosaških plutokratov posejale po Evropi. Evropska življenjska sila nasprotuje finančnim interesom plutokracije, židovskih Anglosasov, ki hoče imeti v Evropi čim bolj izprideno maso. Pakt proti kominterni, ki je premagal bistveno pojave ruskega boljševizma, mobilizira pravne in zdrave sile Evrope proti vsem internacionalističnim doktrinarim, s pomočjo katerih skuša židovstvo oslabil Evropo.

3. Sile osi, ki so usmerile vojaške probleme nasproti neizprosnemu vojaškemu zaključku, hočejo zdaj ustanoviti duhovne in moralne temelje bodočega svetovnega mira, ki ne sme biti samo političen, temveč tudi gospodarski in socialni mir. Kot

Berlin, 25. nov. s. Italijanski zunanji minister grof Ciano je prvi dan prebil v italijanskem poslanstvu kot gost poslanika eks. Alferija, s katerim se je razgovarjal o perečih zadevah.

V Berlin je prišel tudi danski zunanji minister. Danska agencija Ritzau beleži v tej zvezi, da se je tudi Danska odločila pristopiti k antikominternskemu paktu. Uradna objava o pristopitvi bo objavljena v kratkem. Pakt bo danes podpisal danski zunanji minister.

Tudi začasni predsednik rumunske vlade Mihael Antonescu je davi prispel v Berlin.

žarišče te duhovne in moralne organizacije zbira os okolj sebe tiste države, ki se strinjajo z njenim programom.

4. Boljševizem kot novi izraz starega ruskega imperalizma in komunizem kot politična in socialna manifestacija židovskih intrig nimata mesta v novem svetovnem redu. Enako izključuje novi svetovni red iz svojih vrst veliko politično in diplomatsko izkoriščevalko boljševizma, t. j. mednarodno židovsko in anglosaško plutokracijo z vsemi njenimi klikami in klienti.

5. Trojni židovski zamisli gospodarskega internacionalizma, filozofskega materializma in socialne razredne borbe postavlja berlinski sestanek nasproti trdnosti vseh mladih narodov sveta, ki se združujejo za ustvaritev pravičnejše in poštenješe mednarodne organizacije, v okviru katere mora vsak narod skrbeti za svoj napredek po svojih lastnih nagnjenjih in navadah, brez politične hegemonije in gospodarske tiranije. Nad vsem tem pa je skupni načrt za socialni red, gospodarsko varnost, politično poštenost in duhovno vzvišenost.

Sestanek na Atlantiku je proklamiral hegemonijo anglosaške rase in ruskega boljševizma nad neoboroženim svetom, ki ga upravljajo židje in to v skladu z interesi mednarodnih velekapitalistov. Sestanek v Berlinu proklamira, da je svet svoboden za vse in da pripadajo svetovne ceste tistim, ki delajo. Nobene nadvlade, temveč pravičnost, kruh in pravica do napredka za vse narode. Zastav, ki simbolizirajo novi svetovni red je toliko, kolikor je narodov, ki novi red sestavljajo, vendar so vse te zastave protiboljševiške, proti plutokraciji in proti židom.

Rezultati rumunskega plebiscita

Bukarešta, 25. nov. s. Včeraj so bili objavljeni službeni podatki o rezultatih ljudskega plebiscita, ki so ga priredili v zadnjih dneh, za vladjo je oddalo svoj glas 3.446.889 ljudi, proti pa 68.

Glede na ta sijajni plebiscitni uspeh je maršal Antonescu izdal proglas, v katerem se zahvaljuje vsem volilcem, ki so na tak enostopen način podali dokaz življenjske sile rumunskega naroda. Rumunija se je dvignila iz razsula in ponižanja in že v enem letu ji je uspelo zbrati in pred vsem svetom pokazati trdno voljo, da se hoče boriti za vero in zemljo svojih prednikov. V tem letu ji je uspelo osvoboditi Besarabijo in Bukovino ter si spet pridobiti svoje pravice in svojo čast. V proglasu je poudaril, da bodo v tej vojni lahko zmagali le oni narodi, ki so pripravljeni žrtvovati se za svojo bodočnost. Nazadnje je Antonescu v svojem proglasu pozval vse Rumune, naj bodo složni, ker bo mogoče le na tak način doseči vse cilje, ki si jih je Rumunija postavila.

Proces proti bolgarskim prevratnežem

Sofija, 25. nov. s. Znani proces proti 35 saboterjem teroristom in zarotnikom, ki jim je bil na čelu zloglasni Georgij Dimitrov in med katerimi je bilo nekaj uradnikov bivšega angleškega in jugoslovanskega poslanstva, je tik pred zaključkom. Dimitrovu, ki je bil tiskovni ataše pri angleškem poslanstvu, Dawisu in nekaterim Srbom je uspelo pobežniti v tujino. Preiskava je neizpodbitno dokazala, da so bili vsi zarotniki v službi tujih sil in organizirali razne akcije proti varnosti in integriteti bolgarske države. Bili so v stikih z nekaterimi tujimi diplomati v Sofiji, zlasti z bivšim angleškim in jugoslovanskim poslanstvom, s katerima so sporazumno sodelovali. Državni tožilec je predlagal za 30 obtožencev smrtno kazen, za ostale pa obsodbo na došmrtno prisilno delo.

Sofija, 25. nov. Listi poročajo, da so pri čiščenju subverzivnih elementov v Srbiji o priliki nekega spopada ubili dva pripadnika neke skupine komunistov. Po dokumentih, ki so jih našli pri obeh mrtlicah, so dognali, da sta bila to dva angleška častnika.

Nesreča ameriškega parnika

Manila, 25. nov. u. »Manila Tribune« poroča, da je ameriški parnik »Don Esteban« v avstralskih vodah naletel na mino in se potopil.

Prodor proti Moskvi

Nemške oklopne sile v Solcu Nogorskem — Razčrtanje prometnih naprav okrog Moskve — Izgube sovražnika pri izpadih iz Petrograda

Iz Hitlerjevega glavnega štaba, 25. nov. Vrhovno poveljništvo nemške vojske je objavilo včeraj naslednje poročilo: V srednjem odseku vzhodnega fronta je sovjetni napad nadaljeval nemislno. Po ogorčenih bojih so oklopne čete zavzele mesto Solcu-Nogorski, 50 km severozapadno od Moskve. Uspešni letalski napadi so bili usmerjeni proti železniški infrastrukturi na področju okoli Moskve. Z bombami zadetki so bili pretrgani več železniških zvez.

Proti Petrogradu so se sopol struili posredni izpadov nasprotnika s hudimi izgubami nanj. Uničenih je bilo 5 sovražnih oklopnih voz, med njimi 7 najtežjih. Težko topništvo vojske je nadaljevalo obstreljevanje vojaške važnih ciljev v Petrogradu.

Ob angleški južnoslovenski obali so bili v pretekli noči bombardirani razne pristanišča. Pri poskusu napadov oddelkov angleških lovcev na obalo Bohavskega preliva je bilo sestreljenih 7 sovražnih letal.

V severni Afriki je potoke tudi včeraj uspešno protinapad nemško-italijanskih oddelkov vojske in letalstva v preteklo noč oboje uničil. Uničeni so bili mnogoštevilni nadaljnji oklopni vozovi sovražnika. Številne ujetnikov in množina plena naraščata. Bitna južno od Tobruka, kakor tudi napadi mešanih angleških sil proti fronti med Sollumom in Bardijo so še v teku.

Pomen

Solcu Nogorskem

Berlin, 25. nov. s. DNB opozarja v kratkem komentarju na pomen mesta Solcu Nogorskem 50 km severozapadno od Moskve. Mesto šteje 6500 prebivalcev in je ob veliki železniški progi Moskva-Petrograd. Tu se spita dve najvažnejši prometni sili,

oka službena vojna poročila in pri tem v naslovih še posebej opozarjajo na razvoj velike borbe v severni Afriki.

»Völkischer Beobachter« povečuje tesno sodelovanje, ki je prišlo do izraza med silami oči tudi na tem afriškem bojišču. Nemški vojski se bore skupaj z italijanskimi divizijami. Izgube oklopnih vozil, ki so jih imeli Angleži v dosedanjih borbah, kažejo na pomen bitke, ki se vedno bolj širi.

»Zwölf-Uhr-Blatt« povečuje v svojem komentarju junaštvo braniteljev Kulkvaberta, ki so si pridobili splošno spoštovanje.

Ugoden razvoj na srednjem odseku

Berlin, 25. nov. s. Po vesteh iz pristojnih vojaških krogov je položaj v srednjem odseku fronte izredno ugoden. Ni dvoma, da so bili doseženi važni uspehi, ki jih deloma priznava tudi boljševiki. Čeprav je nemško vrhovno poveljstvo še vedno zelo rezervirano, pravijo listi, je jasno, da je pričakovati odločilnih dogodkov.

S finskega bojišča

Heleinki, 25. nov. s. Sovjeti so izredno aktivni na fronti v vzhodni Kareliji. Napadi so ponovno finske postojanke, a so bili vedno znova krvavo odbiti. Finske čete pa so okrog jezera Segosala zaplenile mnogo vojni potrebščin, 5 vlačilcev in skladišče mesa v vrednosti več milijonov.

Na fronti pri Hangöju je beležiti ojačeno delovanje trdnjavskega topništva. Sovjeti uporabljajo tudi protiletalske baterije pri obstreljevanju finskih postojank. Vojska opozarja na mnenja, da namerava sovjetsko poveljstvo evakuirati svoje čete, ki jim preti glad. Finsko topništvo je uspešno nagnalo in uničilo med drugim skladišče pogonskih snovi.

Na fronti pri Sivaeriju je delovalo topništvo na obeh straneh. Finsko topništvo je izločilo iz borbe nekaj sovražnih baterij. Na fronti v Kareliji ožini je prišlo do manjših akcij z avtomatičnim orožjem.

Če lahko darujete staro obleko

jo darujte v prave roke!

Ljubljana, 25. novembra. Nedavno smo pisali o zbiralcih starih oblek pri nas in v tujini. Doslej pri nas ni bilo stalne zbiralnice in popravilnice starih oblek, pač pa je zbiral obleko in jo razdeljeval navadno pred zimo RK. Najbrž se še spominjate, da so zbirali staro obleko od hiše do hiše; po mestu je vozil velik avtomobil RK in že od daleč opozarjal na zbiralce. Razen tega so zbirali obleko tudi na stojnicah na prostem po mestu in ob določenih dneh na živilskem trgu. Uspeh tega zbiranja je bil dovolj zadovoljiv in pomagali so lahko številnim revnim ljudem.

Cepprav so meščani v zadnjih letih razdali na razprodali mnogo starih oblek — prosilcev je bilo vedno dovolj — vendar bi lahko pomagali še nešteti, ki soproj pozorni najbolj potrebni pomoči. Nekateri meščani imajo v zalogi še precej stare obleke in morda kdo izmed njih niti za to ne ve. Stara obleka se kvari na podstrebjih, shrambah, med razno šaro na dnu predalov. Morda kdo misli, da bo staro obleko še potreboval, češ, čez sedem let vse prav pride, vendar pride največ stare obleke prav moljem ali pa preperi in splešni v neprimerne shrambe. Dandanes je sicer lepa ter zelo priporočljiva lastnost varčevanja, toda varčevati je treba znati. Če hranimo staro obleko v slabih shrambah, da nam propade, to pač ne pomeni varčevanja.

Marsikdo ne more hraniti stare obleke na dobrem kraju, ker nima prostora in si ne dela posebnih skrbi, ko odloži ter zavre »unje«. Če se oglasi pri njem prosilec, meščan pogosto ne ve, ali ima kaj stare obleke, ki bi jo lahko pogrešal, in kje bi naj jo iskal. Pač pa rade razdajajo stare obleke nekateri gospodinjine, ne da bi možem povedale, da »napravilo red« ter izpraznijo prenapolnjene predale. Toda stara obleka pride pogosto v nepravne roke. Včasih so jo zbirali spekulanti svoje vrste in so pri tem hlinili revščino, da bi več nabrali. Velika škoda je bila tudi, da je mnogo še dobro uporabljivih starih oblek šlo

med stare cunje za čiščenje strojev ali v tovarne za predelavo. Precej stare obleke je tudi zaležalo pri posameznih prodajalcih ali prekupevalcih. Tako bi lahko zbiralci stare obleke in perila nabrali za revne ljudi mnogo več kakor so.

Zdaj, ko so ljudje začeli ceniti obleko še bolj, nekateri neradi dajejo; morda kdo misli, da bo staro obleko lahko še dobro prodal, mnogi jo pa hranijo »za vsak primer«, kajti morda jo bodo še kdaj potrebovali. Kdor bi pa že lahko še daroval staro obleko, ki se mu kvari v neprimerne shrambe, naj jo vsaj daruje v prave roke. Z največjim pridom znajo porabiti staro obleko pri Rdečem križu. Imajo svoj oblačilni oddelek, vzorno organiziran, tako da vse darove porabijo in korist najpotrebnejšim najboljše. Če torej lahko darujete staro obleko, jo darujte oblačilnemu oddelku RK Zbiralnica je v Copovi ulici. Staro obleko desinficirajo, nakar jo popravijo v posebni šivalnici ali pa prekrejo blago za nov kos obleke. Vse porabijo skrbno, kakor najbolje kaže, da ima darilo čim večjo vrednost.

Prosilcev za to prenovljeno obleko je vedno dovolj in pogosto ni mogoče vsem ustreči. Razumljivo je pa, da vsako prošnjo dobro prouči ter da dobe obleko res najpotrebnejši. Posebno se ozirajo na otroke, šolarje, ki so preslabo oblačeni za zimo. Ne morete misliti, kako plemenito delo napravite, če darujete staro obleko v prave roke! Tako lahko pomagate brez vsakih žrtv revnim in olajšate delo človekoljubni organizaciji. Zato pregledjte domače shrambe, če leži kaj kakšen kos obleke brez koristi in darujte ga brez oklevanja tej naši zbiralnici starih oblek, edini res upravičeni zbiratelji stare obleke pred vsemi drugimi zbiralci. Če se vam zdi že pretežko in preveč zamudno pošiljanje in prenašanje zavrtkov stare obleke v zbiralnico, vsaj obvestite oblačilni oddelek, da želite darovati in po darilo bodo prišli zbiralci sami.

Pacchi postali per la Croazia

Dal 10 dicembre p. v. gli Uffici postali della provincia di Lubiana attiveranno il servizio dei pacchi postali ordinari e senza assegno con la Croazia. L'ufficio di concentramento per la spedizione sarà Lubiana 2 (Ferrovie). Le tariffe saranno le seguenti: pacchi da kg 1 e frazioni L. 8,50, da kg 3 e frazioni L. 10,50, da kg 5 e frazioni Lire 10,50, da kg 5 e frazioni L. 12,50, da kg 10 e frazioni L. 22,50, da kg 15 e frazioni Lire 32,50, da kg 20 e frazioni L. 42,50.

Poštne pakete za Hrvatsko

Od 1. decembra dalje bodo poštni uradi v Ljubljanski pokrajini obnovili promet rednih poštne paketov s Hrvatsko. Ekspedicijsko zbirališče bo na pošti Ljubljana II. — kolodvor. Tarife bodo naslednje: za pakete od 1 do 2 kg po 8,50, od 3 do 5 kg po 10,50, od 5 do 10 kg 12,50, od 10 do 15 kg 22,50, od 15 do 20 kg 32,50, od 20 kg dalje po 42,50 lire.

Iz Spodnje Štajerske

— Na smrt obsojen zločinec. Pred graškim sodiščem se je zagovarjal te dni 31-letni Vladimir Tokarski, doma iz Rusije in pristojen v Srbijo, ki ima na vesti več vlomov in tatvin. Že leta 1937 je bil na Dunaju obsojen zaradi vlomov. Ko je odšel kazen je bil izgnan v bivšo CSR, od koder se je pa kmalu vrnil pa so ga zopet aretirali in izgnali na Madžarsko. Lani v oktobru se je pa nenadoma pojavil v Gradcu, kjer je zopet zakril več vlomov in tatvin ter odnesel bogat plen. Izredno sodišče ga je obsodilo na smrt.

— Maribor bo temeljito preurejen. Mariborski župan Fritz Knaus je zasnoval obširen načrt preureditve notranjega dela mesta in izgraditve novih prometnih zvez. Temeljito preurejeno bo mesto v zvezi z ureditvijo prometnih vprašanj. Most preko Drave, ki ga zdaj grade ne bo mogel biti trajno edini prehod za pešce čez reko. Zgrajen bo še en most in sicer v podaljšku Kopališke ulice. Levi breg Drave bo izpremenjen v javne nasade in obliki teras, ki bodo segale do glavnega mostu čez Dravo.

— Novi grobovi. V Mariboru so umrli hišni posestnik Ignac Smontara, star 45 let in upokojeni železniški sprevodnik Valentin Colner, star 66 let, in postrežnik Ivan Pavcu, star 67 let. V Zgornjem Radvanju pri Mariboru sta izgubila pri igri življenje sin železniškega ključavničarja Valdemar Strle in sin peka Marjan Vavpotič. Nesreča se je pripetila v soboto popoldne. Dečka sta se hotela drsati na bagerju blizu pokopališča, pa se je vdrl led pod njima in oba sta utonila.

— Mariborski živilski trg je oživel. Zadnje tedne je vladal na mariborskem živilskem trgu precejšen zastoj, zdaj pa ko so kmetje popravili svoje pridelke, je pa trg zopet oživel. V soboto je bil že bogato založen z živilji.

— Nova župana v Središču ob Dravi in Sv. Lenartu. Te dni sta prevzela županske posle v Središču ob Dravi in Sv. Lenartu nova župana. V Počehovi je novi župan Johan Fandler, v Sv. Lenartu v Slov. Goricah pa Alojz Hirschmann.

Sportni pregled

Tri mednarodne tekme

V nedeljo je nogometna reprezentanca Srbije, ki je nedavno sprejela doma meštvo Berlina, nastopila v Monakovem proti tamkajšnji reprezentanci. Neodločen rezultat 1:1 je za Bolgare časten uspeh.

Italijanska teniška reprezentanca je nastopila v Stockholmu proti švedski. Švedi, ki so znani mojstri igre v pokritih prostorih, so zmagali 4:2.

Rokoborska mednarodna tekma med Slovaki in Hrvati v Bratislavi je ostala z 8:8 neodločena.

Po prvenstvenih tablicah

Pred dnevi smo v krajšem članku opisali, kakšno je trenutno stanje v posameznih državnih prvenstvih. V nedeljo se zaradi dveh mednarodnih tekem, ki sta angžirali večino najboljših sil, marsikdo ni mogel spremljati, medtem ko nam iz obojestranskih krajev še niso na razpolago poročila.

Dodatno k našemu pregledu naš zapisi, da trenutno tekmujejo tudi rumunski klubi, vendar ne za prvenstvo, temveč za pokalno čast. »Besarabski pokal« je združil osem klubov in je bil po šestem kolu v vodstvu sinu Rapid, v katerem sedeljuje nekdanji član zagrebških »purgejev« Šipos. Rapid ima 11 točk in sledijo mu Juventus z 9, Unir. Tricolor 9, Venus 8 itd.

Po dvomesečnem odmoru so preteklo nedeljo nadaljevali s prvenstvenimi tekmami tudi v češkoslovanskem protektoratu. Tudi nedeljsko kolo je prineslo — že prvič vrsti — poraz slavni Sparti, ki je izgubila proti Viktoriji iz Plzna 1:2. Slavija

— Kje je pa mostiček?

— Mostiček? Kaj mislite, da ga bomo spustili nalašč za vas? Skočite na krov.

Kljub nevarnosti, da bi si zlomil vrat, sem se zaletel in skočil skoraj dva metra daleč. Oprjel sem se vrvi, viseče s krova in jel plezati po nji.

Odrgnil sem si roke do krvi, toda moja gimnastika je očividno ugajala debeluhastemu kapitanu, ker je priklimal z glavo, rekoč:

— Dobro, vidim, da znate premagovati ovire. Stopite bliže.

Približal sem se mu in obstal vzravnano pred njim. Kapitan me je nekaj časa gledal, potem je pa pljunil čez krov temnorjavo slino iz žvečenega tobaka in mi dejal:

— Ali ste vedno služili na trgovskih ladjah?

— Da, kapitan.

— Ali ste že bili v Indiji?

— Da, kapitan.

— Skozil prekop ali okrog Rtiča?

— Prosim?

— Vprašam vas, ali skozil Suez ali okrog Rtiča?

Dobre nade?

— Skozil Suez.

— Čujmo! — Vsi so enaki, ti dečki. No, torej kakor me vidite tu pred seboj imam že trideset let mornarske službe. Trideset let, slika, in še nikoli nisem videl valnega umazanega prekopa. Moja pot je Rtič. Da, dragi moj! ... Southampton, Lisabona, Madeira, Rtič Zanzibar in Ceylon. To je prava mornarska pot v Indijo. In kdor bi mi trdil nasprotno, bi

ga kresnil po nosu. Samo diletanti se vozijo skozi prekop.

Kapitan je znova pljunil in nadaljeval z zaničljivim glasom:

— Da, diletanti ... tisti, ki se uče plovbe v šolah. Stari praktiki, kakršen sem jaz, pa pljujejo vedno okrog Rtiča.

— Dobro, dobro, zdaj mi pa pokažite malo svoje dokumente.

— Moje dokumente? Moram vam povedati, da sem jih snoči še imel, ko sem se pa davi prebudil ...

— Da, vidim ... včeraj ste se ga nakresali kakor skot in pustili ste se okraati ... Pijanec grdi! Napili ste se žganja. Koliko ste ga pa popili?

— Ne vem, morda dvajset čašic.

— Dvajset! Samo? In to vam je zmešalo glavo?

Ah, ah, to so sedanjí mornarji! Dvajset čašic, pa je pijan. V mojih časih, fant, je bilo treba dve poštene steklenici žganja, da je nam omajalo noge. Da, dve steklenici, a bili so tudi mornarji, ki so ga popili tri. Da, vidim, da so možje že izumrli. Sicer pa ne gre za to. Vi nimate dokumentov — niti navadnega potrdila. Na trgovski ladiji bi vas dali aretirati, jaz se poživim na to. Dokumenti ne delajo dobrega mornarja. Če sem jih zahteval od vas, je bila to gola formalnost. Tu na moji ladiji nima nihče dokumentov. Jaz ne poznam niti imen svojih mornarjev. Ponudijo se mi, jaz jih pa sprejemam in tudi krstim. Preidiva k pogovoru. Namenjeni smo v Indijo ... To bo petindvajset funtov za pot tja in prav toliko za povratek. Ste zadovoljni?

Beleznica

KOLENDAR

Danes: torek, 25. novembra: Katarina, devica, Merkur, mučenec, Erazem, muč.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Dekle z jastrebov

Kino Union: Slabo v vedenju

Kino Sloga: Jurij, pogum!

Vokalni plesni večer Moharjeva - Kogejeva - Radev - Pilato v Franciskanski dvorani, pričetek predstave ob 18. uri.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Sušnik, Marjtn trg 5, mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10, mr. Bohinec, Cesta 29. oktobra (Rimska c.) 31

Radio Ljubljana

TOREK, 25. NOVEMBRA 1941-XX

12.55: Koncert pianista prof. Marijana Lipovška; 13: Napoved časa, poročila v italijanskini; 13.17: Simfonični koncert, dirigira mojster Argento; 14: Poročila v italijanskini; 14.15: Ljubljanski radijski orkester pod vodstvom D. M. Šijanica; 14.45: Poročila v slovenskini; 17.15: Nemška komorna glasba, izvajajo sopranistka Alba Anzellotti in violončelist Arturo Volucci in pianist Giorgio Pavaretti; 19.30: Poročila v slovenskini; 19.45: Simfonična glasba; 20: Napoved časa, poročila v italijanskini; 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenskini; 20.30: »Moč usode«, delo F. M. Piave v štirih dejanjih, glasba G. Verdija; v odmorih slovenske predavanje in vesti v slovenskini; 22.50: Poročila v italijanskini.

SREDA, 26. NOVEMBRA 1941-XX

Ob 7.30: Poročila v slovenskini. 7.45: Lahka glasba, v odmoru napoved časa. 8.15: Poročila v italijanskini. 12.15: Koncert sester Stritar, pri klavirju prof. Marjan Lipovšek. 12.35: Ambrosianov trio. 13: Poročila v italijanskini, napoved časa. 13.15: Komunikacije glavnega stana Oboroženih Sil v slovenskini. 13.20: Sodobne pesmi — izvajajo orkester pod vodstvom mojstra Zeme. 14: Poročila v italijanskini. 14.15: Operetna glasba. 14.45: Poročila v slovenskini. 17.15: Koncert violinista Karla Rupla in pianista L. M. Škerjanca. 19: Tečaj italijanskine, poučuje prof. dr. Stanko Leben. 19.30: Poročila v slovenskini. 19.45: Pesta glasba. 20: Napoved časa, poročila v italijanskini. 20.20: Komentar dnevnih dogodkov v slovenskini. 20.30: Pesmi in melodije. 20.45: Gledališka sezona EIA: Simfonični koncert pod vodstvom mojstra Willy Ferrera, v odmoru slovensko predavanje. 22.20: Plošče. 22.45: Poročila v italijanskini.

Inseriraj v „Slov. Narodu“

PROKLETSTVO

DEMANTA

Roman

Mislil sem, da se bom lahko vkrcal na ladjo, pa sem kmalu spoznal, da vsi kapitani niso tako gostoljubni kakor Wright. Vsi so zahtevali od mene legitimacijo in pojasnila. Odklonili so me povsod, kjer sem se potegoval za službo.

Ze sem bil začel obupavati, ko mi je dal neki mornar koristen nasvet.

— Čujte, tovariš, — mi je dejal, — če vam je mnogo lažje na tem, da bi dobili službo, vam povem, da poznam ladjo, kjer vas takoj sprejmejo. Toda to je čudna ladja.

— To ni važno. Kako se imenuje?

— »Morski galeb«. Evo, to je tista bela jadnica, zasidrana ob obali med francosko pošto ladjo in parnikom iz Jerseyja.

— Ali bi me mogli priporočiti?

— Te usluge vam ne morem storiti ... Ne poznam nikogar na krovu »Galeba«. Predstavite se sami tam. Videli boste, kaj vam poreko. Kapitan »Morskega galeba« najema zdaj svojo posadko. Najeli so že štiri fante. Poskusite še vi svojo srečo.

— Hvala, poslušal bom vaš nasvet.

In odšel sem k »Morskemu galebu«.

Bila je velika, bela jadnica. Noben mostiček je

84

ni vezal z obalo.

— Ali bi mogel govoriti s kapitanom? — sem vprašal z obale mornarja, ki je vneto snažil krov. Mornar me je prestrašeno pogledal, potem je pa dvignil kazalec k ušesu in odkimal z glavo in znak, da je gluha.

Obrnil sem se torej na drugega mornarja, suhega dolgina, žoltega kakor limona.

Po kretanju, ki je nisem razumel, je izginil v ladjo.

— Tu so pa res čudni ljudje, — sem pomislil.

Vprašal sem še dva mornarja, toda odgovora nisem dobil. Ze sem hotel oditi, ko se je pojavil na krovu debeluh v modri obleki in z mornariško čepico na glavi.

— Oprostite, gospod, rad bi govoril s kapitanom »Morskega galeba« — sem mu zaklical.

— Kapitan »Morskega galeba« sem jaz. Kaj bi radi?

— Bilo mi je rečeno, da iščete ljudi za posadko. Tudi jaz bi rad služil na vaši ladi.

— Res potrebujem mornarje, toda v prvi vrsti dobre jemborske čuvaje. Ali ste jemborski čuvaj?

— Da, kapitan.

— Ali služite že dolgo?

— Ze blizu deset let.

— Dobro, torej lahko pridete na krov.

Mislil sem, da mi bo spuščen mostiček, toda na krovu jadnice se ni nihče ganil.

— No, kaj niste slišali? — je zaklical kapitan.

— Da, kapitan, toda ...

— Kaj tuda?

Tajnik Stranke Ekse. Adelchi Serena v Ljubljani

A sinistra il saluto del sindaco di Longatico, a destra il benvenuto del sindaco dott. Adičič a Lubiana — Na levi pozdrav logaškega župana, na desni dobrodošlica župana dr. Adičiča v Ljubljani

Mestna plinarna je imela lani 2846 odjemalcev

Produkcija je znašala 2.223.580 m³ plina — Plinarna obratuje že 80 let

Ljubljana, 25. novembra. Za delovanje mestnih podjetij se morajo meščani še posebno zanimati. Od nekaterih mestnih podjetij zavisi v veliki meri način življenja prebivalstva. Uspešno poslovanje teh podjetij je v največjem interesu občanov kakor vsega mestnega gospodarstva. Med najpomembnejša mestna podjetja nedvomno spada plinarna. V nekem pogledu bi ji morali pripisovati celo večji pomen kakor elektrarni, kajti plinarna nam ne daje le plina, temveč še celo vrsto stranskih izdelkov, ki so v pravi dragoceni za gospodarsko življenje in napredek mesta. Posebej se pa meščani zanimajo za usodo naše plinarne, ker je že dolgo aktualno vprašanje zidanja novih obratov na primernejšem mestu. Ob tej priliki smo posvetili plinarni pozornost tudi zaradi njene 80letnice.

POMEN PLINARNE PREJSNJE CASE VEČJI?

Motili bi se, če bi mislili, da je plinarna izgubila mnogo na svojem pomenu, ko je elektrika začela izpodrivati plin. Ko so v prejšnjem stoletju začeli zidati plinarne v večjih mestih, seveda niso mogli še presoditi, kako pomemben činitelj bo postala elektrika v gospodarskem življenju. Toda tedaj tudi niso mogli primerno oceniti uvedbe svetilnega plina v gospodarsko življenje; raje so pomen plina podcenjevali kakor prenevali. Zato ne moremo reči, da so imele plinarne v začetku večji pomen kakor ga imajo danes. Električna ne bo najbrž nikdar povsem izpodrinila plina, kar lahko sodimo že po tem, da obratujejo plinarne tudi v številnih najbolj naprednih mestih — vzajemno z elektrarnami. Plinarne in elektrarne se izopolnjujejo v službi prebivalstvu. V novem času je pa postala produkcija plina neobhodno potrebna že zaradi stranskih izdelkov, n. pr. zaradi koksa in bencola.

BODOČNOST LJUBLJANSKE PLINARNE

Nedvomno ima tudi ljubljanska plinarna še lepo bodočnost. Podatki o njenem poslovanju nam kažejo, da je neprestano napredovala po produkciji in številu odjemalcev. Razvoj se še ni ustavil, kar spredvidimo po napredku v zadnjih letih. Vzpostavljanje razvojem mesta je rasla tudi potreba po svetlinem plinu, ki ga uporabljamo čedalje bolj v gospodinjstvu. Večina novih hiš ima tudi plinsko napeljavno že zaradi kopalnic. Mnoge starejše hiše niso imele kopalnic, zato so v njih lažje pogrešali plin. Nove hiše pa največ zidajo na mestnem obrobju, ob novih ali novejših cestah, kjer se niso položili plinovodi. Zato se mora omrežje plinovodov še vedno širiti. Marsikje plina še ni, čeprav bi ga potrebovali tudi tam. Zato smemo reči, da ljubljanska plinarna še ni dosegla vsakega svojega razvoja. Poraba plina bo še naraščala, tako da se bo morala še znatno povečati produkcija plinarne.

PRED 80 LETI

Pred 80 leti seveda niso mogli presoditi kakšna bo Ljubljana čez 8 desetletij in kakšen pomen bo imela plinarna. Ljubljanska plinarna je bila ustanovljena kot zasebno podjetje. Ustanovil jo je Avgust Riedinger iz Augsburga. Ustanovitve plinarne je bila seveda v interesu mestne občine, zato je tudi prepustila podjetniku brezplačno v uporabo občinske ceste za položitev plinovodov in obvezala se je, da bo vzdrževala 260 plinskih svetilk za javno razsvetljavo. Plinarna je začela obratovati 18. novembra 1861. Bila je ustanovljena kot delniška družba s 500 delničarji po 200 goldinarjev. Plinsko omrežje se je naglo širilo, kar je razumljivo, že zato, ker je mestna občina prispevala polovico za polaganje vodov. Zanimivo je, da so v začetku plin pridobivali iz lesa. — Veljavnost pogodbe med mestno občino in Riedingerjem je potekla 1. 1895. Po novi pogodbi je mestna občina dobila zastopstvo v upravnem odboru plinarne; zastopal jo je Ivan Hrbar. Šeasom je plinarna prešla v last mestne občine, kar je bila predvsem zasluga Ivana Hrbarja.

USTAVITEV OBRATA MED SVETOVNO VOJNO

Poraba plina pred izbruhom svetovne vojne je bila že zelo velika. Velika nesreča za plinarno je bilo pomanjkanje premoga med svetovno vojno. L. 1917. je morala plinarna ustaviti obratovanje, ker je primanjkovalo premoga. Nesreča pa ni bila le v tem, da je bila zelo zmanjšana produkcija, temveč, da so se ljudje začeli odpovedovati plinu, ki ga je na lovestila elektrika. L. 1913. je poraba plina znašala že 1.028.000 m³, l. 1917. pa samo 488.000 m³. Po tem hudem udarcu si plinarna ni mogla tako hitro opomoci. Poraba plina je naraščala zelo počasi; od leta 1918. do 1922. je narasla samo le 103.000 m³

Da bi povečali porabo plina, so začeli živahno propagando za konzum v gospodinjstvu, tako da bi popravili škodo, ki je nastala zaradi zmanjšane porabe za zasebno razsvetljavo. Propaganda je bila zelo uspešna.

RAZVOJ V ZADNJIH DESETLETJIH

Najbolj zgovorno nam kažejo razvoj ter napredek plinarne v zadnjih desetletjih same številke o produkciji in porabi plina. Tako je znašala produkcija plina leta 1921. 600.000 m³, naslednje leto je bila za 75.000 m³ večja in l. 1924. je znašala že 1.088.614 m³. Poslej je produkcija stalno, precej enakomerno naraščala in lani (v proračunskem letu 1939/40) je znašala že 2.223.580 m³. Lani je znašala poraba plina za gospodinjstvo, obrt in industrijo 1.568.557 m³. Poraba plina za zasebno razsvetljavo pa še vedno upada, kar je razumljivo. Toda za ta namen porabimo tako malo plina, da nazadovanje ne more več bistveno vplivati na celotno porabo. Prellanskim je znašala poraba plina za zasebno razsvetljavo 11.257 m³, v lanskem proračunskem letu pa 9.319 m³. L. 1922. je znašala poraba za zasebno razsvetljavo še 430.024 m³, l. 1929. pa 107.055 m³. Napredek se pa kaže očitno tudi v dolžini položenih plinovodov v posameznih letih. Tako so l. 1924. položili samo 200 m vodov, l. 1932., ko je bil dosežen rekord, pa 5814 m. Največ vodov so položili od leta 1926. do 1933. V zadnjih proračunskih letih so položili tudi mnogo vodov; v lanskem 1682, predlanskem 1084, v l. 1937/38 781, leta 1936/37 1766 in leta 1935/36 1067. Stalno je naraščalo tudi število odjemalcev. V lanskem proračunskem letu jih je bilo 2846. Pred desetimi leti je bilo 1811 odjemalcev, l. 1921. pa samo 836.

Madame Butterfly s Heybalovo

Novi uprizoritev zbuja lepe spomine in želje

Ljubljana, 25. novembra. Lepi spomini so edini kapital, ki se nikoli ne izčrpa; osrečujejo nas do zadnjega zatonca sonca in zaradi lepih spominov celo s hvalečnostjo odpuščamo življenju vse bridkosti in razočaranja. Tak spomin nas veže s Puccinijevimi »Madame Butterfly«. Po »Bohemi« in »Tosci« smo dobili »Butterfly« že četrto leto po njenem rojstvu l. 1908. tudi v Ljubljani.

»Nikoli ne bom pozabil doživljanja, ko sem v mladih letih prvič poslušal Puccinijev »Madame Butterfly«, piše glasbenik in sedanjí operni ravatelj V. Ukmar. Tako se je in bo zgodilo še vsakomur, kdor je ali bo poslušal in gledal to menda najpopularnejšo Puccinijevo opero.

Kot sezonsko premiero smo jo dobili v soboto zvečer. Dasi je bilo takih sezonskih premier Madame Butterfly v teku 33 let vsaj dvajset, jo je sprejelo naše občinstvo zlasti po zaslugi Valerije Heybalove zopet z izrednim zadovoljstvom. Slovenska krasna premiera je bila 4. oktobra 1908 v poet-skem prevodu Etbina Kristana.

Pa me je zanimalo, kakšen je bil — tudi za primero z današnjim — operni repertoar takrat. Prof. rež. O. Šest je za tuje glasbene podjetje sestavljal prvi seznam vseh opernih premier na ljubljanskem odru. Iz njega torej navajam, da je imela l. 1903. sledeče operne novitete:

Dvoakova »Rusalka«, Minheimerjev »Mazeppa«, Saint Saënsova »Samson in Dalila« ter Puccinijeva »Madame Butterfly«.

Razen teh štirih opernih krstnih premier smo uprizorili Zajčevega »Zrinjskega«, »Carmen« in »Prodano nevesto« kot repize (sezonske premiere!) ter še vrsto opernih premier in sezonskih premier, med njimi tudi Straussovega »Netopirja«. Dr. Vladimir Foerster je takrat poročal v Ljubljani. Zvonu o slovenski krstni uprizoritvi Madame Butterfly, da je zbudila toliko zanimanje in si prislužila »hvaležen sprejem«. In posebno važen spomin nam je zbudila njegova opomba, da je »nudi izreden užitek prvič učinkujoči koncertni orkester G. Matice s svojo decentno, elitno igro«... S to premiero smo torej dobili res dober operni civilni orkester in poslej smo lahko svobodno delati!

Konstatiral pa je dr. Foerster tudi, da »je od tega, kako se podaja velika naslovna partija, odvisna usoda predstav«. Na posebno srečo smo imeli tekom 33 let vrsto sposobnih pevk Čo-Čo-sane, in njih je zasluga, da je tudi pri nas opera tako izjemno priljubljena.

Zdaj poje Čo-Čo-sano naša Valerija Heybalova. Aplavzi med predstavo in po dejanjih, kope cvetličnih košev in šopkov ter val močni topli izrazi priznanja so kasal,

KJE BO STALA BODOČA PLINARNA?

Plinarniške naprave so že precej zastarele saj so nekatere še prve ter so v obratu, odkar plinarna obstoji. Produkcija plina je končno dosegla zgornjo mejo pri zastarelih aparaturnah. Peč je bila popravljena zadnjič l. 1925. in l. 1930. je bila že nevarnost, da bodo morali ustaviti obratovanje zaradi izrabljene peči. Tudi čistilni aparati niso več ustrezali, ker je bila njhova kapaciteta premajhna. Pred desetimi leti so že proučevali vprašanje postavitve nove plinarne. Nova poslopja so bila potrebna, ne le zaradi zastarelih naprav, temveč tudi, ker je stara plinarna že tesno obzidana s stanovanjskimi hišami. S tem je povečana nevarnost požara, ki bi lahko zavzel katastrofalen obseg, sicer pa ni idealno že zaradi dima in smrada, če je plinarna sredi stanovanjske četrti. Vendar so morali načrt zidave nove plinarne začasno opustiti; stroški bi bili zelo visoki in amortizacija bi podražila plin. Zato so sklenili, da bodo definitivno sklepali o zidanju nove plinarne, ko se bo poraba plina primerno povečala. Niso pa mogli več odlagati obnovitve in povečanja plinarne. Odboren je bil kredit 2,5 mil. din, da bi se produkcija plinarne povečala na 10.000 m³ na dan. Nova peč je začela obratovati februarja l. 1933. Potem so pa še postavljali nove čistilne naprave. Vse delo je bilo končano februarja 1932. V obnovljeni plinarni so začeli izdelovati tudi nekatere stranske produkte, ki jih prej niso. Tako poslej izdelujejo tudi bencol. S stranskimi produkti krijejo velik del nabavnih stroškov za premog. S katranom so začeli letos katranizirati ljubljanske ceste.

Upamo, da bo nadaljni napredek omogočil tudi izvedbo načrtov za novo plinarno.

Prijetno naraven in poveči kakor igralci neprijeten je Jankov konzul, prav ustrezen je Suzuki Kogejev, dramatski krepak bomec Lupšev in dober Dolničarjev Jamadori. A. Sladojevič je v Gorom polno uspel, kar ga dobro poje, ne le igra, komisar pa je s M. Gregorinom dobil nov, izdaten in prijeten basbariton.

Režiser C. Debevec je odpravil več zastarelih posameznosti in dal vsemu dogajanje čim več priprostosti in verjetnosti. Dirigent N. Štrifol, ki je besedilo prenovil, je vodil operno reprizo kajpak z veliko ru-

tino, saj je delo dirigiral že s različnimi domačimi in tujimi solisti. Izvabljaj je vse možne efekte, za naš občutek mestoma celo premočne, prebučne.

Lepa inscenacija in pravilna razsvetljava, stilski garderoba in oprema se s podajanjem solistov in zbora harmonično skladajo v predstavo, ki polno zadovoljuje.

Ako pa si želimo l. 1941 iste kvalitete pestrosti v repertoarju kakor smo jo imeli l. 1908, zato pač nismo reakcionarni... Fr. G.

Hotel mu je storiti uslugo, bil pa je ovađen zaradi prev. soke cene

Ljubljana, 25. novembra. Pred sodnikom poedincem dr. Pompetom se dvakrat na teden vrste večinoma trgovci, mesarji in branjevke, ki so se v zadnjem času pregrešili proti predpisom maksimalnega cenika. Tudi včeraj so se nadaljevale razprave, med njimi pa sta bili le dve zrelji za odločitev, vse druge je sodnik v svrhu raznih poizvedb in zaslišanja novih prič preložil na nedoločen čas.

Prvi je včeraj prišel na vrsto mesar, ki je bil obtožen, da je v več primerih prekorčil dovoljene cene mesa in slanine, obenem pa ga je obtožnica bremenila še hujšega delikta, namreč podkupovanja uradne osebe. Prva razprava se je vršila že pred dnevi, bila je pa preložena in včeraj so bile zaslišane še nekatere nove priče.

Obtoženec je takrat kupil nekaj glav živine: kravo, tri teleta in prašiča. Njegov dom stoji sicer že na področju mestne občine, vendar približno kilometer in pol oddaljen od linijskega trošarinskega urada. Kupljeno živino je mesar pripeljal, bila je že kasnejša večerna ura, na svoj dom in jo tam spravil pod streho, da bi jo potem drugi dan gnal naprej na klavnico. V tem smislu je izpovedal tudi tast obtoženca. Pol ure pozneje se je pri njem zgiasil mitničar in zahteval, naj žene živno na mitnico. Ko mu je pa obtoženec dal 50 din in ga prosil, naj ga pusti za tisti večer pri mru, se je mitničar, ki je denar sprejel, vdal in odšel.

Kasneje pa je bil mesar prijavljen na policijo, kakor da namerava pripeljano živino klati doma. Zaslišani stražnik je izpovedal, da mesar tistega večera niti ne bi mogel gnati živine na klavnico, ker je bila že ura blizu policijske, ko morajo po novem biti vsi doma. Ko je prišel stražnik z mitničarjem, je obtoženec izrečno izjavil, da misli gnati živino drugi dan na klavnico in da nima namena klati doma.

Tako je plahnela utemeljenost obtožbe o polkupojanju mitničarja in končno je bil mesar obsojen samo zaradi dveh prestopkov predrage prodaje mesa na 10 dni zapore in 400 lir kazni, obenem pa mora poravnati tudi sodne stroške. Glede obtožbe podkupovanja je sodnik naglasil, da se je na podlagi izpovedi prič prepričal, da ni šlo za podkupovanje, temveč da je danih 50 din bilo mišljeno le kot nagrada, da je obtoženec lahko pustil živino čez noč v hlevu.

Sledilo je nadaljevanje razprave proti trgovcu, ki je bil obtožen, da je prodal predrago kanticno specijalnega tehničnega olja »Lockhead«. Neko dopolne sta prišla v obtoženčevu trgovino dva kupca in vprašala, če ima naprodaj tako olje, ker ga v Ljubljani nista mogla nikjer drugje dobiti. Dobila ga nista niti pri zastopstvu tovarne, ki mazinolno olje proizvaža. Obramba in obtožba si že v tej točki nasprotujeta. Kupca trlita, da je obtoženec izjavil, da ga jima lahko proda brez vseh omejitev.

Obtoženec, njegov pomočnik in še ena izmed takrat navzočih prič pa izjavljajo, da je tedaj kupcema rekli, da se on ne bavi s prodajo predmetnega olja in da ju je najprej napotil v Trst. Ko sta mu pa odvrnila, da ne moreta tako dolgo čakati, jima je izjavil, da ima za lastno rabo nekaj takega olja. Pripravljen je storiti jima uslugo, če mu plačata ceno, ki jo je plačal sam zanj. Kupca se za ponudbo nista mogla odločiti in izjavila sta, da bosta vprašala svojega gospodarja. Popoldne, ko je bil v trgovini samo obtoženčev trgovski pomočnik, je prišel ponovno eden izmed kupcev in njegov gospodar in kupil olje. Obenem s plačilom je zahteval od pomočnika, da mu izstavi saldiran račun ter dejal, da ga bo naznanil.

Z zaslišanjem vseh takrat navzočih prič, obtoženčevega brata in končno še izvedenca se je včeraj od vseh podrobnosti razpravljalo o poteku takratnih pogajanj. Vendar do jasnosti ni bilo mogoče priti, ker sta obe stranki tudi pri sočenjih ostali pri svojih nasprotujočih si izpovedih. Glede na izjave izvedenca, da se je dotično olje že v bivši

Jugoslaviji prodajalo po 160 dn, da je pa kasneje tovarna celo ukinila prodajo olja, je bila razprava preložena na nedoločen čas, med tem bo pa sodišče izvršilo poizvedbe pri tovarni sami.

Na vrsto sta prišli cikorkija »Meka« in žitna kava »Slad«. Obtoženka, ki se je morala zagovarjati, da ju je predrago prodajala, je bila pa razen tega obtožena tudi predrage prodaje salame. Vse to se je pokazalo že na prejšnji razpravi in je bilo danes razčiščenno samo vprašanje cikorkije »Meka« in sicer ugodno za obtoženko. Zaradi tega je sodnik spoznal obtoženko za krivo, da je prodajala salamo, ki je bila navadna šunkarica, mesto po 15.20 po 29 lir kg in da se je preglešila tudi pri prodaji žitne kave »Slad«. Obsojena je bila na 7 dni zapore in 200 lir kazni ter mora obenem plačati povprečnino 150 lir. Obsojba je obtoženko presenetila in jokaje je izjavljala, da se nikoli ni bila kaznovana.

Končno je stopil pred sodnika mesarški mojster, ki je obtožen, da je prodajal predrago krvavico. Računal jih je po 14 lir kg. Mojster je trdil, da se je informiral za ceno pri tržnem organu. Ta mu je dejal, da krvavica cena ni maksimalna. Predložil je tudi kalkulacijo, iz katere je bilo razvidno, da je pri 50 kg krvavice imel zaslužka samo 65 lir, čeprav jih je prodajal po 14 lir kg. Izvedenec se v zadevi tudi ni mogel natančno izjaviti, ker cena krvavic varira glede na kvaliteto. Razprava je bila odložena, dokler ne bo prišel odgovor z oddelka za cene pri Visokem Komisarijatu na vprašanje, ali je bila glede krvavic sploh določena kakšna cena.

Il Saponi della vittoria autarchica.
Non corrode. Richiedere campioni gratuiti

FAUST
Milo avtoritativno zmaga. Ne razjeda. Zahlevajte brezplačno vzorce.
Ditta FAUSTA.
V. Bossi & MILANO

Dogoni klavnih prašičev

Dne 1. decembra bo ob 9. uri v Stični dogon prašičev za zakol.

Vsi rejci iz občine Stična, Višnja gora, St. Vid, Primskovo, Krka in Veliki Gaber, ki imajo prašiče godne za zakol, naj jih pripeljejo v Stično na sejmišče, kjer bodo odkupljeni v smislu čl. 4 uredbe o klanju prašičev.

Dne 4. decembra bo ob 9. uri dogon prašičev v Trebnjem za občine: Trebnje, Mirna, Vel. Loka, Sv. Križ — Vel. Loka, Dobrnič, Sela-Sumberk, in Žužemberk.

STVARNIK

Robert Schuhmann je preizkušal nekoč pianista, ki je v potu svojega obraza igral in igral. Ko je slednjič končal, je dejal Schuhmann:

— No, priznati moram, da ste sijajni. Ves srečen se je pianist poklonil, Schuhmann je pa nadaljeval:

— Da, večji ste od samega boga. On je ustvaril samo vesoljstvo, vi pa kaos.

OSEBJE TVRDKJE A. ŠARABON & CO. sporoča, da je umrl njihov srčno dobi in nepozabni žef, gospod

ANDREJ ŠARABON
veletrgovec in posestnik

Ohranili ga bomo v trajnem in hvaležnem spominu.

Ljubljana, dne 22. novembra 1941.

DNEVNE VESTI

— Sprejem skupne sindikalnih voditeljev. Visoki komisar je sprejel skupino sindikalnih voditeljev novih nedavno ustanovljenih organizacij v Ljubljani, ob navzočnosti predsednika pokrajinske zveze delavcev. Voditelji so Visokemu komisarju razložili posebno stanje delavskih kategorij in razna nujna vprašanja. Visoki komisar je posvetil obrazloženim problemom vso pozornost ter je glede nekaterih nakazal rešitev, glede drugih pa je zagotovil svoje posebno zanimanje.

— Sanacija nove Albanije. Višjemu fašističnemu korporativnemu svetu je bil predložen proračun prvega leta po priključitvi Albanije. Prejšnji režim ni nikoli odobrili ali vodil računov o dohodkih in izdatkih države in po letu 1934 proračuni niti niso bili več predloženi zbornici. V stari Albaniji je vladala korupcija, katero so državni organi podpirali v škodo prebivalstva. Proračun prvega leta nove Albanije pa izkazuje aktivno 11 milijonov albanskih frankov, ki je bila na razpolago za izredne potrebe v sledeči vojni dobi. Sanacija Albanije je bila izvedena brez novih žrtv za davkoplačevalce, ki živijo zdaj v gospodarsko napredujoči ednici.

— Delovanje nemškega Rdečega križa v Srbiji. S sodelovanjem nemškega Rdečega križa je bilo v Srbiji zbranih 46 vagonov daril za srbske vojne ujetnike v Nemčiji. Darila so že odposlali v Nemčijo. Predsednik srbske vlade general Nedić je izrazil zastopniku nemškega Rdečega križa v Srbiji, toplo zahvalo srbskega ljudstva za to delo.

— Nad 16.000 zaposlenih delavcev pri gradnji hrvatskih železnic. Kakor poroča zagrebški dnevnik »Nova Hrvatska«, poslednji nekdanji »Novosti«, je pri gradnji železnic v neodvisni hrvatski državi zdaj zaposlenih 16.592 delavcev, ki so v šestih mesecih dela zaslužili skoraj 6 milijonov kun. Najvažnejša proga, ki jo zdaj grade na Hrvatskem in ki bo dolga 112 km, je vsekakor zveza Bihaća s Kninom. Druga proga, ki ji tudi ne kaže odrekati pomembnosti, je zveza Banja Luke s Škrtinom. Med prav tako važne moramo šteti zvezo Karlovca z Bihaćem. Ta proga bo dolga 103 km. Gospodarsko pomembna je naposled proga od Metkovića do Ploča, kjer bodo zgradili veliko pristanišče. Posebna delegacija hrvatskega prometnega ministrstva opravlja zdaj likvidacijsko delo na progi Črnomelj—Vrbovsko, in sicer na odseku od Vrbovskega do Kolpe. Poleg teh velikopoteznih del trasirojo zdaj na Hrvatskem še tri proge, in sicer Plitviško-Senjsko progo, ki bo povezala hrvatska pristanišča z zaledjem, progo Zlatar—Bistrica in progo Garešnica—Banova Jaruga. Za vsa navedena dela je že odobrenih 300 milijonov kun kredita.

— Nov zavod za povzdigo obrti in veleobrta v Zagrebu. V novi zakonski odredbi o ureditvi hrvatskega ministrstva za obrt, veleobrta (industrijo) in trgovino, ki jo je nedavno podpisal poglavnik dr. Ante Pavelić, je med drugim določena tudi ustanovitev posebnega zavoda za povzdigo obrti in industrije pri omenjenem ministrstvu, ki bo združen z zavodom za tehnološko preiskavo surovin in proizvodov. Tudi za poslovanje obeh teh zavodov je že izdelana zakonska odredba, ki točno določa njun delokrog.

— Električni transformator za 500 milijonov kun. Te dni se je v Zagrebu pod predsedstvom zagrebskega mestnega župana Ivana Wernerja vršila seja Zedinjenih hrvatskih električnih central, ki so na njej razpravljali o postavitvi nove električne transformatorske postaje v Veliki Gorici. Postavitev te postaje je bila sprejeta in bo zelo važna zaradi izpolnitve električnega pogona v hrvatskih krajih. Novo postajo, ki bo imela 4 vode visoke napetosti, bodo gradili postopno in bodo najprej zgradili le del, ki bo veljal okoli 200 milijonov kun, dočim bo celotna postaja zahtevala nad 500 milijonov kun izdatkov.

— Fes ne pomeni mohamedanstva, pač pa hrvatstvo. Profesor Alija Nametak, ki ureja službeno glasilo mohamedancev v neodvisni hrvatski državi »Glasnik islamske verske zajednice«, je v najnovejši številki objavil obširen članek, ki v njem dokazuje, da fes nikakor ne pomeni pripadnosti mohamedanstvu tistega, ki ga nosi, pač pa je izrazito hrvatsko narodno pokrivalo. Nametak med drugim pravi, da fes, čeravno ne rdeče ozdruma višnjevkaste barve, kakršnega nosijo po navadi mohamedanci, nosijo tudi katoliki, vendar pa je pri njih po navadi temne ali pa čisto črne barve. Vsi vojaki hrvatske armade na bosenskem divizijskem področju nosijo prav tako fes, pa naj si bodo katoliki ali pa mohamedanci. Fes z ustaškimi znakom nosijo v Bosni tudi ustaški katoliki in mohamedanske vere. Fes je torej značilno hrvatsko pokrivalo v vsej Bosni in Hercegovini, nikakor pa ni kakšno posebno in le njihovo pokrivalo mohamedancev. Če torej kakšen človek s fesom, zaključuje prof. Nametak, stori kak zločin, ga ne smemo takoj naprtili mohamedancem, ker je fes pač tudi pokrivalo katolikov.

— Pogozdovna dela v Hercegovini. V Mostarju, ki je zaradi svoje izrazito kraške okolice znan po ostru burji, pomladnih poplavih in neznosni poletni vročini, deluje že več let društvo za pogozdovanje hercegovskega krasa »Bor«. To društvo je doslej doseglo že prav lepe uspehe, vendar pa se zaradi pomanjkanja denarnih sredstev ni moglo dovolj uveljaviti in dovolj koristiti hercegovskemu človeku. Svojo pogozdovno akcijo bo društvo »Bor« zdaj razširilo in je prepričano, da so bodo že po enem desetletju široko zasnovane pogozdovne akcije pokazali najlepši uspehi, ki bodo imeli močan vpliv tudi na klimo Mostarja in sploh Hercegovine, prav tako pa na gospodarstvo te sicer pasivne pokrajine.

— Za zdravljenje napak pri govoru. Po zaslugi zagrebskega mestnega fizikata je bila v Zagrebu ustanovljena posebna zdravstvena ustanova, ki ji je namen zdravliti napake pri govoru. Novo zagrebško zdravstveno ustanovo vodi zdravnik dr. Marchesi, ki je izjavil novinarjem, da se jecljanje in podobne napake pri govoru najlažje zdravi s hipnozno. Najbolj zanesljivo se pokaže uspehi tega načina zdravljenja pri otrokih ne izostanejo pa po izjavi dr. Marchesija niti pri odraslih.

— Zamenjava dinarskih bankovcev na Hrvatskem. Hrvatsko finančno ministrstvo je pozvalo vse, ki so izročili dinarske bankovce v zamenjavo za kune naj v določenem roku dokažejo, da je izročen de-

nar res njihova last. Kdor bi dokazal ne mogel doprinesti, mu bodo dinarski bankovci zaplenjeni, 10 in 20 dinarski bankovci izgube na Hrvatskem veljavni 27. novembra.

— Nov ravnatelj sarajevske policije. Na mesto dosedanjega ravnatelja župskega policijskega oblasti velike župe Vrhbosna v Sarajevu dr. Branka Gjikovića, ki je bil premeščen v Zagreb, je bil te dni imenovan Ivan Tolja, bivši okrajni glavar v Bijeljini. Tolja je svojo novo dolžnost že prevzel.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob delavnikih ob 16., 18.15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

KINO SLOGA TELEFON 27-30
Veleznamen film iz življenja dirkačev
Jurij, pogum!
George Formby
Smeh, šale, dirke, ljubzen.

KINO UNION TELEFON 22-21
Znamen film iz brezskrbnih današnjih dni
Slabo v vedenju
Robert Villa, Vera Bergman, Vittorio de Sica

KINO MATICA TELEFON 22-41
Velefilm visokih planin: Mogočna povest o globoki ljubzni drznega dekleta.
Dekle z jastrebov
Hedemarie Batheler, Sepp Rist

— Hrvatska se lahko sama preživlja. Hrvatski je manjkala statistična centrala, ki bi zbirala podatke o gospodarstvu. Sedaj jo je dobila v obliki socialno-ekonomskega zavoda v Zagrebu. Zavod je že izdal svoje prvo poročilo »Stanje hrvatskega gospodarstva«. Hrvatska ima 5,6 milijonov hektarjev rodovitne zemlje, od tega odpadajo 3 milijoni na polja. S koruzo je bilo letos zasejanih 1,1 ha, s pšenico pa 0,66 milijona ha. Žita je pridelala Hrvatska v svojih sedanjih mejah povprečno v letu 1937 do leta 1939 okrog 27,9 milijonov stotov. Prebivalstvo ima Hrvatska 6 milijonov, in če računamo 350 kg kruha na vsakega, potrebuje Hrvatska za prehrano svojega prebivalstva 21 milijonov stotov žita. V normalnih razmerah se torej lahko Hrvatska sama prehrani.

— Predpisi o porazdeljevanju tekstilnih izdelkov, obutve in oblačilnih predmetov. Dodatno k že izdanim okrožnicam v gorenji zadevi se pojasnjuje še sledeče: Uniforme za osebje javnih in privatnih zavodov (vratarji, nameščenci, tekači itd.) se morajo nabavljati z osebnimi izkaznicami. Če gre za delovno obleko se nabava sme dovoliti v mejah čl. 16 splošnih navodil, objavljenih v Sl. listu št. 512/90-41—XX in ob vpoštevanju dejstva, da je razpolaganje s proizvodi sedaj omejeno.

KAVARNA SLON
zopet odprta

— Nov grob. V Martinjaku je umrl večeraj ugledni zdravnik g. dr. Ivan Premrov. Pokojni je bil znan in priljubljen daleč naokrog. Pogreb bo jutri ob 15. iz hiše žalosti v Martinjaku na pokopališče v Cerknici. Bodi mu lahka zemlja, težko prizadetim svojem naše iskreno sožalje!

— Številne nesreče. Včeraj so prepeljali v ljubljansko bolnico številne ponesrečence iz mesta in dežele. Miha Vidmar, 18-letni delavec iz Ljubljane, je padel na cesti tako nesrečno, da se je precej potolkel po obrazu. — Anton Kobentar, 24-letni elektromonter iz Ljubljane, je padel s kolesa in si zlomil desnico. — Ivan Podobnik, 38-letni mizarski mojster iz D. M. v Polju si je obrezal prste levece na stroju. — Nesreča je doletela tudi 51-letnega železničarskega mizarja Janeza Štrukija iz Ljubljane, ki mu je padla pri delu na nogo deska. — Helena Kovačič, 80-letna delavka iz Tomišlja, je padla doma tako nesrečno, da si je zlomila desno nogo. — Janez Dular, 35-letni posestnik iz Velike Loke, je padel na skednju in si zlomil levo nogo. — Jernej Švarc, 21-letni posestnikov sin iz Mokronoga, je včeraj lomil kamenje v kamnolomu. Nenadno se je odtrgal nad njim kamen, mu padel na glavo in mu jo prebil.

Iz Ljubljane

—lj Solistični koncert violinista Karla Rupla bo v torek zvečer, dne 2. decembra ob pol 7. uri v veliki Unionski dvorani. Za svoj letošnji prvi samostojni koncert je sestavil naš virtuos posebno izbran velik violinski spored, ki nam prinaša celo vrsto najlepših, najzanimivejših del napisanih za violino in klavir. Koncertni spored ima dva dela. V prvem delu so daljše skladbe in sicer Tartinijeva Sonata, ki je splošno znana pod imenom Vražja sonata ali Vražji Trilek, Dalje Bachova Fuga in Debussyjeva Sonata. Drugi del koncertnega sporeda pa obsega: Dvojakov Slovanski ples, Adamičev Andantino v priredbi violinista Rupla samega, Paganinijeva Capriccia št. 13 in 20 ter njegovo Sonatino in končno Bassinijevo: Vrvež škratov. Violinista Rupla bo spremljala na klavirju odlična naša pianistka Zora Zarnikova. Na koncertnem odru bo stal klavir tvrdke Blüthner, ki ga ima v oskrbi Ljubljanska Filharmonija. Opozorjamo, da bo koncert v veliki Unionski dvorani. Sedeži so že v predprodaji. 545-n.

—lj Pri Sadlarski in vrtnarski podružnici Ljubljana I. bo v kemijski predavalnici na I. drž. real. gimnaziji v Vegovi ulici predaval v sredo, dne 26. nov. 1941 upravnik drevesnic Kmetijske družbe g. Brecljnik Ivan o »Sadnem izboru za mesto Ljubljano in okolice ter o izkušnjah v zadnjih dveh zimah. Začetek točno ob 18 (šesti) uri. Vstop prost.

—lj V petek, dne 22. 11. m. zvečer ob pol 7. uri bo koncertirala v veliki Filharmonični dvorani milanska pevka Maria Fiorenza Ciampelli. Pevka stalno gostuje na koncertih in v operah v vseh kulturnih središčih in kritiki hvalijo njen izredno lepi, malo temno pobarvani sopran, ki ima poleg izredne naravne lepote tudi zelo dobro šolo. Prav tako hvalijo vsi kritiki način njenega prednašanja, njen umetniški

okus kako podaja največja, pa tudi ljubezniva dela za sopran solo s spremljevanjem klavirja. Pevka ima dar, da z vsako točko svojega sporeda privede poslušalca na sebo. Predprodaja v Knjižarni Glasbene Matice. 546-n.

—lj Glave živilskih nakaznic naj imajo vse stranke pripravljene, da jih bodo lahko takoj oddale, ko mestni dostavljanci prineso živilske nakaznice za december na stanovanje. Glave živilskih nakaznic, kakor že znano, morajo vse stranke oddati in zato naj jih že prej pripravijo, da dostavljalec ne bodo mudili šele z iskanjem ter bi zaradi takih zamud druge stranke ne dobile svojih živilskih nakaznic za december o pravem času.

—lj Sreda in četrtek v »Veselim teatru«. Kratki skeči, ilustrirane šole, domača spevoigra, poleg tega še gostovanje godbenika g. Miloša Zibera, vse to vsebuje naš tekoči 10. program Smeha, petja in godbe je dovolj! Začetek ob 18.30 (pol 7.), konec ob 20. (8.). Predprodaja vstopnic v sredo in četrtek od 10 do pol 13 in od 16. ure dalje

—lj Za moštne reveže so podarili nameščenci tvrdeke Isis d. d. v Komenskega ulici 160 lir namesto cvetja na krsto g. Marije Kervina. Mestno poglavarstvo izreka dobrotnikom mestnih revežev najtoplejšo zahvalo tudi v imenu podpiranih. Počastite rajne z dobrimi deli!

—lj Umrli so v Ljubljani od 14. do 20. t. m. Perpar Marija, roj. Černy, 79 let, vdova strojnika, Cimperman Jera, roj. Sinkovec, 72 let, vpokojenka tob. tov., Dergane Alojzij, 47 let, kleparski mojster, Debevec Rudolf, 37 let, mehanik, dr. Leustek Vladimir, odvetnik, Zagreb, Koželj Josip, 39 let, policijski agent, Kostlevij Terezija, roj. Ellinger, 77 let, zasebnica, Martelanc Aleksander, 61 let, duhovnik-lazarist, Marotti Franc, 83 let, nočni čuvaj, Srebočan Anton, 13 let, sin sejmarija, Kramar Franc, 68 let, preužitkar. — V ljubljanski bolnišnici so umrli: dr. Lapajne Stanko, 63 let, vseučiliški profesor, Dormiš Franc, 6 let, sin kroy. pomočnik, Furkart Danica, 2 leti, hči posestnika, Golo, občina Zelimlje, Černetič Marija, 62 let, gospodinja, Kostanjevica, Kušar Marija, roj. Gunstek, 57 let, žena železničarja Šarabon Marija roj. Zupan-

čič, 81 let, zasebnica, Pardubsky Avgust, 61 let, mizar, Damšar Marija, 21 let, kuharica, Kristane Franc, 67 let, delavec, Lotrič Marija, roj. Šlibern, 71 let, žena mizarja.

—lj Vsi oni trgovci, ki so sami delili krompir strankam, naj do četrta 27. t. m. v sobi št. 1 v II. nadstropju Mestnega doma oddajo sezname onih oseb, ki so pri njih dobile krompir, prav tako pa morajo biti pri vsaki osebi napisana tudi količina oddanega krompirja.

SRCE mora biti dobro oskrbovano s krvjo in kisikom. Da to dosežete, pijte dnevno Ambrozevo medico, katero dobite le v — MEDARNI, Ljubljana, židovska ulica 6.	OREHOVA JEDRCA popolnoma izčiščena, dobite naceje v MEDARNI — Ljubljana, židovska ulica 6. 1850	ZIMSKA JABOLKA la oddaja od 20 kg naprej po najnižji ceni — Medarna, Ljubljana, židovska ulica 6. 1902

VLADIMIR PREMROV javlja v imenu vseh sorodnikov
žalostno vest, da je danes umrl, previden s tolažili sv. vere,
naš nepozabni stric, gospod

dr. Ivan Premrov
zdravnik

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 26. novembra
ob 3. uri popoldne iz njegovega rojstnega doma v Martinjaku na pokopališče v Cerknici.

Martinjak, dne 24. novembra 1941.

URADNIŠTVO in NAMEŠČENCI Kreditnega zavoda za
trgovino in industrijo v Ljubljani naznanjajo pretresljivo
vest, da je dolgoletni zavodov predsednik, gospod

Andrej Šarabon
veletrgovec

v soboto, dne 22. novembra 1941 mirno v Gospodu zaspal.
Blagemu pokojniku, ki je bil vedno naklonjen težnjam
osebja, bomo ohranili trajen in časten spomin.

V Ljubljani, dne 23. novembra 1941.

30 let dela Ernesta Heinkela

Za razvoj in razmah nemškega letakstva si je pridobil mnogo zaslug

Med pionirje visoko razvitega nemškega letakstva spada tudi Ernst Heinkel, ki je praznoval nedavno 30letnico praktičnega dela kot konstruktor letal. Teh 30 let obsega malone vso zgodovino nemškega letakstva. In če pogledamo na to razdobje v življenju Ernesta Heinkela, vidimo poleg prvih skromnih konstruktivnih poskusov tudi najmodernejša letala, izpopolnjena z vsemi možnimi tehničnimi napravami. Poleg prvega izjalovljenega poskusnega poleta vidimo tudi presenetljive uspehe bojnih letal tipa »HE 111«, poleg mladega stuttgartskega tehnika tudi moža velikih uspehov, odkrivanja že ponovno z najvišjimi odkrivanji.

Prvo Heinkelovo letalo

Zastopnik nemškega poročevalskega urada je imel priložnost govoriti s prof. dr. Heinkelom o preteklosti, sedanjosti in bodočih načrtih njegovega dela kakor tudi o sedanjem in bodočem razvoju letalske tehnike. Heinkel je pripovedoval, kako se je začel kot mlad slušatelj visoke tehniške šole v Stuttgartu prvič zanimati za letakstvo, kako je v kavarah prebiral v francoskih tiskanih člankih o francoskem letakstvu, ki je bilo takrat razmeroma že visoko razvito, in kako mu je slednjič dala odločilno pobudo mednarodna letalska razstava v Frankfurtu leta 1909. Na nji je Heinkel sklenil zgraditi si letalo. Skušeni seveda ni imel, vendar pa je šel takoj na delo. Po teoretičnih študijah je začel jeseni leta 1909 graditi letalo. Sam je vse našel in izdelal. Pomagal mu je samo neki prijatelj, toda prvi polet se je ponesrečil. Letalo je tresčilo na tla in se razbilo. Hudo ranjenega mladega konstruktorja so morali odpeljati v bolnico.

Prvi veliki uspehi

Kljub hudi nesreči je bila Heinkelu kot konstruktorju letal že sojena življenjska pot. Čim je okrevljal, je dobil službo konstruktorja v družbi za zračni promet. Bilo mu je šele 26 let, ko je postal tehnični ravnatelj in šef konstruktor tovarne letal v Brandenburg. Tam je zgradil zelo dobra eno- in dvosedelna bojna letala, s katerimi je bila prebujena in zagotovljena nemška premoč na obali v Flandriji. Že takrat je zgradil prvo letalo za bombardiranje ob enem pa tri četrtine vseh letal, kar so jih uporabljali med svetovno vojno v avstro-ogorski armadi. Heinkel nazorno pripoveduje, kako so nastali takrat novi tipi:

Med svetovno vojno so me poklicali v nemški mornariški urad, kjer so mi povedali, kaj potrebujejo in kaj hočejo imeti. Že med tem razgovorom sem napravil nekaj skic in gospodom sem dejal: Tole si mislim tako in tako in če se strinjate, pojdem takoj na delo, in v osmih mesecih je bil novi tip gotov.

Moderna bojna letala

Heinkelu ovire niso pomenile nič drugega, kakor da jih je treba premagati. Navzlic težavnim pogojem glede osnutkov in gradnje novih tipov, je izdeloval vedno nova in izpopolnjena letala. Še zdaj je njegova glava polna načrtov in idej za nove tipe, toda za sedaj mora počakati s svojimi idejami. Heinkel je mnogo doprinesel k razvoju nemškega letakstva. Tovarna Ernst Heinkel Flugwerke, ustanovljena po svetovni vojni leta 1920, je konstruirala in zgradila že okrog 60 tipov. Od prometnih in potniških letal do najmodernejših bojnih letal, ki so posegla prvič v boj med špansko državljansko vojno in ki imajo posebno važno vlogo v sedanji vojni. Poseben zaslug Heinkela je »HE 111«.

Švicarski kapital v tujini

Na letnem obnem zboru Združenja švicarskih bank v Luganu je predsednik Laroché naglašal odpornost švicarskega gospodarstva do sedanjega težkega položaja in hude preizkušnje. Manj upanja zbujajo položaj švicarskih bank glede na mednarodne razmere in iz njih izvirajoče ukrepe inozemstva, ki prinašajo švicarskemu denarnemu trgu znatne omejitve, pa tudi izgube. Tesno sodelovanje oblasti in zasebnega gospodarstva, je zato nujno potrebno, da se zaščitijo življenjski interesi švicarskega narodnega gospodarstva.

Pri tem je treba ugotoviti, da pri zaščiti švicarskih finančnih interesov ne gre za to, da bi se stiki švice z inozemstvom likvidirali, pod dobrimi ali slabimi pogoji. Prav tako kakor doslej je tudi za bodoče ne samo zaželeno, temveč tudi nujno potrebno ohraniti udeležbo švicarskega kapitala v tujini, v kolikor bodo krite glede kapitala domače potrebe in v kolikor bodo to dovoljevale razmere. Samo tako bo namreč mogoče prilagoditi gospodarski življenjski prostor švicarskega naroda njegovim potrebam.

Zaposlitev žensk v Nemčiji

Iz podatkov o zaposlitvi žensk, objavljenih v strokovnem listu »Die Frau am Werk« je razvidno, da naraščajoče število v raznih podjetjih zaposlenih žensk v Nemčiji ni posledica vojne, temveč, da izvira ta pojav že izpred vojne. Od leta 1936 je stalno naraščalo število ženskih delovnih moči in če vzamemo za leto 1932 za osnovno primerjalno število sto, je znašalo to število leta 1934 že 108,8, naslednjega leta 112,7, leta 1938 že 135,9, tik pred začetkom sedanje

vojne pa 149,6. Lani je znašalo to število že nad 150. Porast števila v raznih podjetjih zaposlenih žensk, je torej bil med vojno neznaten. Ženske delovne moči so namreč premeščali v raznih panogah industrije, tako da so prišle iz manj važnih v važnejše.

Ženske v Nemčiji pa ne delajo izključno v oboroževalni industriji kakor bi kdo mislil. Nad en milijon je strojev in drugih pisarniških moči, nad 600.000 pa prodajalk. Ženske so se v industrijski proizvodnji zelo dobro obnesle in povsod so bili storjeni ukrepi, da bi se strojne naprave prilagodile temu, kar lahko od žensk, kot celovnih moči, zahtevamo. Večina v industriji in trgovini zaposlenih žensk ima doma še skrb za gospodinjstvo. Navzlic temu pa zadosti nemška žena vsem zahtevam vojnega časa. Socialni, higieni in zdravstveni ukrepi v zaščito zaposlenih žensk so zelo onsežni in izvajajo se pod strogim nadzorom. Tako znatno večja zaposlitev žensk med vojno nima za nje nobenih škodljivih posledic.

Z jantanjem obložene saba

Med dragocenostmi gradu Carskoje selo pri Petrogradu je zbužala posebno pozornost 34x36 m velika soba, katere stene so bile obložene z jantanjem. Ta svojevrsna dela je najprej pokrnil Friderik I. Pruski, ki je podobno opremil svoji sobi na gradu v Charlottenburgu in v Berlinu. Dela so izvršili mojstri iz Gdanska. Ko je Peter Veliki obiskal v Berlinu Friderika Viljema I., mu je ta podaril celo opremo sobe. Carica Elizabeta, ki ji je Friderik Veliki poslal dragocen okvir za veliko stensko zrcalo prav tako iz jantanja, je dala opraviti vzdati v gradu Carskem selu. Shranili so jih v zbirko umetnin kónigsberškega gradu. Posamezni kosi so v celoti dokaj dobro ohranjeni in kažejo v mehanici baroka in rokokoja čudovite rezbarije, ornamente, alegorične prizore, pruskega orla in rodovnik carice.

Slanikov bo letos mnogo

Norveški ribiči si obetajo letos zelo dober lov. Baje se nikoli ni bilo v bližini norveške obale toliko slanikov kakor letos. Slanike so začeli norveški ribiči loviti že spomladi. V mirnem času je Norvešija pred Anglijo in Nemčijo na prvem mestu v Evropi po številu ujetih slanikov. Norveški ribiči jih namreč ujamejo povprečno 1.100.000 ton na leto.

Plemič, ki je imel smolo

Slavni Diderot je rad pripovedoval naslednjo anekdoto: Neki kavalir svoje dobe je imel istočasno dva sodni obravnavi. Žena je zahtevala ločitev in očitala mu je impotenco, njegova ljubica ga je pa tožila za alimente, češ da ima od njega nezakonskega otroka. Kavalir je razmišljal: Oben pravd ne morem izgubiti. Če sem oče nezakonskega otroka, bo izgubila tožbo moja žena. Če bom pa priznal za impotentnega, ne morem biti obsojen na plačevanje alimentov za nezakonskega otroka. Žal je pa junak izgubil obe pravdi ker sta se obravnavali ločeno.

Skrivnost mečev japonskih samurajev

Skrivnost ostrine sloviti mečev japonskih samurajev se pojasnjuje s posebnim načinom njihove proizvodnje. Režilo teh mečev je sestavljeno iz številnih skupaj zvarjenih jeklenih plasti. Pogosto so v enem samem meču našli do štiri milijone teh izredno tankih rezil. Tako je razumljivo, da so mnogi obrtniki vse svoje življenje izdelali komaj en meč. Tako vsaj poroča agencija »Central Evropa«.

Dotok zlata v Ameriki

V avgustu je prišlo v Združene države iz inozemstva za 36.979 milijonov dolarjev zlata, in sicer iz Sovjetske Rusije za 3.477 milijonov, iz Kanade za 10.845 milijonov, iz Avstralije za 6.972 milijonov, s Filipinov za 5.098 milijonov in iz iberameriških držav za 3.514 milijonov.

Nemščina v belgijskih šolah

Belgijsko prosvetno ministrstvo je izdal odlok po katerem se bo odslej v 22 občinah belgijske pokrajine Luxemburg poučevala nemščina na šolah kot obvezni predmet. Gre za ozemlje Aarlem kjer so bile že od nekdanje nemške naselbine.

Nov observatorij v Rimu

Med svojim posetom v Rimu je poklonil kancelar Hitler 3. maja 1938 v Palazzo Venezia Duceju Zeissov teleskop z vso pripadajočo opremo observatoriju. Ta novi observatorij bo zgrajen blizu Rima. Opremljen bo s preciznimi instrumenti in še pred koncem tekočega leta bo izročen svojemu namenu.

Najvišji most na svetu

Med Celovcem in Solnogradom grade moderno avtomobilsko cesto. Gradnja je naletela na velike ovire ker bo vodila čez na nekaterih krajih preko dolin in po treh zgraditi mostove. Pri Krömsu so zgrajeni čez dolino 146 m visok most. To bo najvišji most na svetu, saj bo približno 10 metrov višji od katedrale Sv. Štefana na Dunaju in čez ta most bo vodila široka av-

Zadnji divji krompir

Krompir je bil prvotno doma najbrž v čilskih Andih kjer so Indijanci sčasoma vzgojili razne vrste. Ob prihodu špancev je bila kultura krompirja stara najbrž že več tisoč let. To se da skiepati iz velikega števila različnih vrst. Na južnoameriški celini zdaj ni več divje rastočega krompirja. Nekaj ga je samo še na otoku Chiloe in na čilski obali. Tam raste na strmih skalovitih pobočjih, večinoma blizu morja. Divji krompir je droben, neokusen in voden. Cvete ima bele, ki v nasprotju s cvetovi našega krompirja prijetno diše.

Stroga kontrola cen v Parizu

Vojaški poveljnik Pariza je odredil strogo kontrolo cen v mestu. V sporazumu s francoskim generalnim državnim zastopnikom so bile zelo poostrene kazni za kršitev odgovarjajočih francoskih zakonov. Če ne so bile maksimirane in zdaj jih oblasti strogo kontrolirajo. Ustanovljen je bil kon-

trolni odbor, ki je podrejen pariškemu policijskemu prefektu Bardu. Zasluzki trgovcev na drobno so tudi maksimirani. Prvotno je kontroliralo cene v Parizu 400 uradnikov, na pobudo nemške vojaške uprave se je pa zvišalo njih število na 600.

Dragoceno blago brez vrednosti

Ljubljana, 24. novembra. Pred leti so nekateri tudi pri nas pripočeli organizirano zbiranje zavrženih predmetov, ki bi nudili dragocene surovine. Nekaj časa so nekateri res zbirali zelo vneto zlasti železje in ga prodajali železarnam. Prave organizacije zbiranja pa vendar ni bilo in na smetišča je še vedno romalo izredno mnogo dragocenega blaga, ki mu nismo znali dati prave vrednosti.

Naše gospodinjstvo pogosto v zadregi, kaj naj počne s pločevinastimi skatami, ki se od časa do časa nakupijo v vsakem gospodinjstvu. Same jih ne morejo porabiti za kakšne posebne namene in tako večina tega blaga roma v zaboje da smeti. Med pločevinastimi skatami jih je mnogo tudi iz kositra, ki je dandanes še posebno cenjen. Prav greh je, zametavati tako dragocene surovine, ko bi jih tovarne lahko porabile za največji pridom. To je pa samo en primer. Med tako imenovane odpadke, zavržene predmete je treba prišteti še celo vrsto podobnih »stranskih produktov« gospodinjstva. Zlasti bi ne smeli zametovati kosti, ki se jih sicer zdaj ne nabira toliko v gospodinjstvih vendar je dragocena sleherni kosčica. Kosti bi nam lahko dajale kruh; kosti so ena glavnih surovin za izdelavo umetnih gnojil.

Sama propaganda, naj ljudje ne zametujejo nerabljenih predmetov iz kovin, kosti, papirja, stekla itd. nima pšebnega pomena, če ni organizirano zbiranje. Gospodinjje bi zbirale to blago ter ga hranile, če bi vedele, da bo prišel kdo ponj ob določenem času. Tako bi bilo priporočljivo, da bi zbiralci prihajali redno vsak mesec vsaj enkrat ob stalno določenih dneh, kakor prihajajo na primer dimnikarji. Gospodinjje bi jim pripravile blago in večina bi jim ga rada prepustila celo brez odškodnine. Toda zbiralci imajo rajši smetišča za svoje rudnike ter brskajo po smeteh, tratio čas in si kvarijo zdravje, namesto da bi »odpadke« zbirali od hiše do hiše.

Razumljivo je, da bi moralo biti to zbiranje primerno urejeno; določeno bi moralo biti, kdo sme zbirati in za posamezne vrste predmetov bi morale biti predpisane tudi cene. Čudimo se, da doslej ni bilo še nobenega podjetnega posameznika, ki bi organiziral zbiranje, če ga že ni organizirala ta ali ona ustanova. Tako bi bila poklicana podjetja sama, ki potrebujejo te ali one surovine, da bi organizirala zbiranje. Tako ni dovolj, če na primer podjetje le opozarja, da sprejema to ali ono blago in poziva, naj ji ga ljudje prinašajo; moralo bi organizirati zbiranje po hišah. Gospodinja pač ne more prinašati v tovarno kosčice sama ali pločevinastih skatel. Čas je že, da nekaj ukrenemo. Zlasti bi ne smeli več dopuščati zametavanja kosti, ko umetna gnojila tako nujno potrebujemo.

TVRDKA A. ŠARABON & CO. sporoča žalostno vest, da je umrl njen predobri in neumorni družabnik, gospod

Andrej Šarabon
veletrgovec in posestnik

Na zadnji poti ga bomo spremili v torek 25. novembra ob 3. uri popoldne od doma žalosti, Hrvatski trg 1, na pokopališče k Sv. Križu.

Neumornega in za tvrdko prezasluznega družabnika ohranimo v trajnem in hvaležnem spominu.

Ljubljana, dne 22. novembra 1941.

**UPRAVNI SVET in RAVNATELJSTVO KREDITNEGA ZAVODA ZA TRGO-
VINO IN INDUSTRIJO V LJUBLJANI** naznanjata tužno vest, da je njegov pre-
zaslužni in nepozabni dolgoletni predsednik, gospod

Andrej Šarabon

veletrgovec

v soboto, dne 22. novembra 1941 preminil.

**Naš zavod, ki ga je pokojnik vodil nesebično dolgo vrsto let s svojo neumorno
delavnostjo, utrpi z njegovo smrtjo nenadomestljivo izgubo.**

Vzornemu predsedniku ohranimo trajen časten spomin.

Ljubljana, dne 23. novembra 1941.

Naznanjamo žalostno vest, da je preminil naš dolgoletni predsednik, gospod

Andrej Šarabon

veletrgovec

**S pokojnim smo izgubili skrbnega in velezaslužnega voditelja, ki si je pri-
dobil nevenljive zasluge za dobrobit našega podjetja in je bil nastavljenecem pod-
jetja vedno vzor in zvest prijatelj.**

V Ljubljani, dne 22. novembra 1941.

**Upravni svet, ravnateljstvo, uradništvo in nastavljeni
DELNIŠKE DRUŽBE PIVOVARNE UNION V LJUBLJANI**